

INAUGURACIÓ DEL CURS ACADÈMIC 2011-2012

Universitat de Girona, 21 d'octubre de 2011

- Il·lustríssim Sr. Alcalde de Girona
- Il·lustre Sr. Secretari General d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya
- Sr. President del Consell Social en funcions
- Sr. Secretari General de la UdG
- Excel·lentíssim Sr. Carles Cruz, magistrat i vocal del Consell General del Poder Judicial
- Distingides autoritats
- Benvolguts estudiants
- Benvolgut professorat i personal d'administració i serveis de la UdG
- Senyores i senyors

Abans de res, permeteu-me que feliciti per la seva excel·lent conferència el senyor Carles Cruz, el primer gironí que forma part del Consell General del Poder Judicial, i llargament vinculat a la UdG a través de la direcció de l'Observatori d'Ètica Aplicada a la Intervenció Social, en el si de la Fundació Campus Arnau d'Escala.

Ens ha honorat no solament amb la seva presència sinó també amb la lliçó magistral que obre el curs 2011-2012, a l'entorn de la justícia i de la seva problemàtica actual. Gràcies, Carles, per

la teva aportació a una universitat que és també la teva, com a gironí i com a home de lleis.

Avui hem fet un afectuós reconeixement als membres de la comunitat universitària que han desplegat la seva trajectòria professional en el si de la Universitat de Girona. A tots els hem d'agrair i felicitar en nom de la institució universitària, perquè han dedicat molt bona part de la seva vida al projecte de la Universitat de Girona, i els ho hem d'agrair. La universitat que tenim és el fruit de la dedicació i l'esforç de tots aquests anys.

La nostra felicitació als qui han guanyat els premis extraordinaris de doctorat per l'excel·lència de la seva recerca en diferents camps del coneixement. Ells ens permeten comprovar que l'excel·lència es basa en el rigor i l'exigència acadèmica.

Vull recordar també les persones que ens han deixat en els darrers mesos: estudiants (Daniel Cayuela, Eduard Padrosa Güell i Rebeca Benet Ramos), personal acadèmic (Jorge Gunzberg Moll i M. del Pilar Surís) i personal d'administració i serveis (Teresa Font). Destaco la figura del professor Robert Brian Tate, doctor honoris causa de la UdG, que ha fet donació del seu llegat a la nostra institució i a qui devem un reconeixement sincer. Com també és sincer el condol de la comunitat universitària a totes les famílies d'aquestes persones que ens han deixat.

Vull agrair la presència de les autoritats: Sr. President del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, representants de la Generalitat i de l'Estat, Sr. Bisbe de Girona, diputats i senadors, representants de la judicatura, alcaldes i representants dels ajuntaments i de la Diputació, dels diferents àmbits de la societat vinculats a la UdG, de les cambres de comerç, del món empresarial i dels col·legis professionals, que avui ens acompanyen; també vull dedicar una salutació especial als rectors i vicerectors de les universitats catalanes i al secretari general de la UIB, i el meu agraïment personal als estudiants, professorat i PAS de la Universitat de Girona que avui participen en aquest acte.

La presència de tots vosaltres en aquest solemne acte amb què obrim pas a un nou curs acadèmic és una demostració de la confiança en la Universitat de Girona i en el seu futur.

El proper desembre commemorarem el vintè aniversari de la creació de la Universitat de Girona, vint anys en què hem viscut episodis de creixement, de consolidació i d'expansió en el territori. Vint anys que han estat un repte permanent per avançar en un model d'universitat d'excel·lència. Vint anys en què la comunitat universitària de Girona i la societat gironina i catalana hem teixit complicitats, projectes i realitats. Vint anys en què hem assolit moltes fites que l'any 1991 ni tan sols somiàvem. La comparació d'avui amb aquella universitat de fa

vint anys ens proporciona un escenari increïblement positiu. Tant en l'evolució del projecte acadèmic de desplegament de la docència i la recerca com en l'impuls a la innovació i la transferència que, a través del Parc Científic i Tecnològic, ens vincula amb el món econòmic i social.

Fa un any, en un acte com el d'avui, demanava –quasi exigia– que la societat, aquí representada, es plantegés «on érem i on hem arribat, quins desafiaments ens marca el futur, quins reptes haurem d'assumir i quina Universitat volem». Feia aleshores una crida perquè tothom prengués consciència de la importància capital de la UdG a la ciutat –ciutat universitària–, a les comarques gironines i a Catalunya.

Avui hi torno. Si em permeteu, encara amb més contundència. Entenent que les manifestacions a favor d'una universitat pública i de qualitat són justes i han de ser respectades, hi ha un altre escenari per lluitar a favor de la UdG, el que ens pertoca avui. L'escenari d'un acte solemne que hem de valorar com a fòrum adequat on els representants de la Universitat, i jo mateixa, tenim el deure de parlar i de reflexionar, amb la tolerància que sempre hem demostrat.

Portem vint anys en els quals la UdG ha posat sempre tot el compromís i la il·lusió a desplegar la capacitat d'impuls social i econòmic que té la institució universitària, arrelada a la ciutat de Girona i al territori, conscients de la nostra contribució a

l'equilibri territorial del país i segurs de comptar amb la confiança de l'entorn gironí i català.

Aquest any 2011, el país travessa moments difícils. La crisi que en els darrers tres anys ha impactat fortament a les empreses, portant a uns índexs d'atur insuportables, ara ha arribat a les administracions públiques i les restriccions econòmiques han afectat de ple les universitats catalanes. L'espiral de deute públic dels darrers anys afecta dolorosament la nostra universitat, que sempre s'ha caracteritzat per l'equilibri pressupostari i pel rigor i la prudència en la gestió econòmica. La Universitat de Girona ha desplegat un projecte d'universitat estable i sòlida, amb austeritat i eficiència. És un projecte sense improvisacions ni urgències que ha avançat cobrint etapes al ritme dels recursos disponibles i assegurant per a cada actuació el finançament adequat que en garanteixi la viabilitat i la qualitat.

En aquests vint anys no hem viscut mai un període que en puguem dir clarament de reducció, de recessió. Però enmig d'aquesta situació nova, vull dir que mai –i em penso que ho puc afirmar sense un fals triomfalisme i sense ni una punta d'inconsciència–, mai no he confiat tant en la nostra Universitat com ara.

Per quins motius?

No faré un discurs per destacar tot el que hem treballat al llarg del curs. Tot el que la comunitat sencera de la UdG ha treballat en aquest any tan crític. Queda prou explícit en la Memòria que us hem lliurat i que el secretari general ha resumit. Davant l'excepcionalitat de la situació, l'esforç de la comunitat universitària ens ha permès de garantir que la Universitat de Girona, malgrat les condicions adverses, compleix tots els seus compromisos en el desplegament de les seves missions: la docència, la recerca i la transferència. Els universitaris gironins, que són els protagonistes dels èxits aconseguits per la UdG en els vint anys d'història, són els qui viuen amb més intensitat i preocupació les conseqüències d'aquest ajust pressupostari.

Ens convé, ara més que mai, parlar de futur, i de com volem que sigui. Per això, permeteu-me que destaquï alguns aspectes de la nostra realitat que em penso que val la pena esmentar i que val la pena que la societat i els seus representants polítics que avui ens acompanyen coneguin de primera mà.

La Universitat de Girona treballa per assolir un objectiu ben clar: consolidar la posició de qualitat reconeguda en l'àmbit universitari català i espanyol i reforçar-la en el context altament competitiu del sistema universitari europeu. Aquest model d'universitat i no pas cap altre és el que mou la comunitat universitària gironina a treballar amb energia i il·lusió en l'actual escenari de reducció de recursos públics. La UdG té una posició d'excel·lència, dinàmica, activa, assentada

en els valors de la responsabilitat, l'exigència i la confiança absoluta en les pròpies forces i en el suport de l'entorn social. Segurament ens falten mecanismes, i cal que estiguem atents al seu desenvolupament, per incidir en una major coordinació amb les altres universitats. Segurament hem de fer autocrítica pel que fa a la necessitat de desplegar els nostres esforços en una millora de les condicions socials del nostre entorn. Però hem de valorar, com cal, tot allò que hem aconseguit.

És en aquest sentit que vull parlar del **Projecte UdG 2020**, una declaració d'intencions que marca les línies de desenvolupament i fortalesa futurs. O del **Pla de Governança**, que dibuixa la necessitat d'una gestió dels destins universitaris compartida i solidària entre tots els seus actors, reforçada pel Pla Estratègic 2008-2013, que estem desplegant. O del **Pla de Sostenibilitat**, una necessitat que parla de la responsabilitat social de la institució però també de la negativa a deixar de banda un projecte d'excel·lència.

Som una **universitat pluridisciplinària** que abraça totes les branques del coneixement. No podem abandonar-ne cap, ni pel que fa a la docència, ni pel que fa a la recerca que s'hi vincula. Tot i així, i en el marc de les reflexions que hem dut a terme en el Projecte UdG 2020 i en el projecte de **Campus d'Excel·lència Internacional**, pensem que s'han d'establir prioritats. Aquesta també és la línia que marca l'informe recentment presentat pel comitè de l'Estratègia Universitat

2015. Destacar les prioritats. Aprofundir en les àrees en les quals la UdG té un major cabal de creixement i de posicionament en l'òrbita internacional.

Els àmbits temàtics de fortalesa que la UdG ha perfilat a partir de criteris d'excel·lència, potencial, singularitat, oportunitat i entorn socioeconòmic giren al voltant de la gestió de l'aigua i de la sostenibilitat turística, i en deriven línies relacionades amb el territori, el patrimoni, la química, la robòtica, la tecnologia, la llengua i la cultura catalanes, el pensament contemporani, i la salut i la biomedicina.

Aquestes i totes les línies de recerca dels altres àmbits –de les ciències socials, juridicoeconòmiques i de l'educació– contribueixen, des de la multidisciplinarietat, al projecte conjunt d'universitat singular i d'alta excel·lència que té com a objectiu impulsar l'entorn socioeconòmic a través de la transferència i la innovació. Per això comptem amb instruments destacats com són l'Acadèmia de les Lletres, les Arts i les Ciències Socials, orientada a la transferència en l'àmbit cultural, i el Parc Científic i Tecnològic, en l'àmbit socioeconòmic i empresarial.

Convé esmentar, en aquest sentit, l'estudi *Impactes de les universitats públiques catalanes a la societat*, presentat per l'ACUP aquest dilluns a La Pedrera. Destaco, entre molts altres indicadors que us convido a llegir, la importància de les

universitats –també la de Girona, per descomptat– com a «ascensor social», i la proximitat a la societat: «Les càtedres de la UdG –diu l'estudi– han permès fer present la Universitat en el territori de les comarques gironines.»

Els esforços de la UdG van en aquest sentit. I avancen també en la voluntat de cooperació transfronterera incorporada a la idea del **Pol de Recerca i Ensenyament Superior Pirineus-Mediterrània**, un pol transfronterer amb la Universitat de les Illes Balears, la de Perpinyà i la de París VI. Una iniciativa que ha pres cos al llarg de l'últim curs. Com també ha adquirit substància el nou enfocament del Campus d'Excel·lència per a la convocatòria 2011, anomenat **e-MTA, Campus Euromediterrani del Turisme i l'Aigua**.

I que avui, ara, en aquest moment, tinc la satisfacció de poder avançar que hem assolit ja la menció de Campus d'Excel·lència.

Moltes gràcies, realment és un repte i estem molt contents perquè ho sabem des de fa uns minuts i és una satisfacció poder-ho dir.

La Universitat de Girona és conscient del moment actual. L'estem patint, com tot el sistema universitari català. En la inauguració oficial del curs de les universitats catalanes, presidida pel conseller d'Economia i Coneixement, ja es va esmentar que les universitats del país no podran fer front a

retallades tan severes com les que hem patit aquest any. Aquest escenari podria fer trontollar els fonaments del sistema públic. No ens ho podem permetre. El conseller Mas-Colell va dir que «atendria totes les veus» i que les decisions no es prendrien en funció de qui més cridés. La Universitat de Girona, com a institució, no té el costum de cridar sinó d'establir uns paràmetres de funcionament sostenible amb una feina ben feta, constant. És a dir, fem els deures. I els fem amb consciència cívica. Amb una elevadíssima consciència de país. Però també som exigents pensant en el nostre futur i participem amb esperit crític en els debats que avui dia es plantegen en el sistema universitari català: les matrícules, la governança, la incidència en el territori, la necessitat d'una racionalització dels estudis, el nou enfocament de màsters i doctorats, la funció social de la Universitat i la seva contribució al progrés del país. Ho fem amb convicció. Amb la mateixa convicció que reclamem una intensa col·laboració amb l'administració i amb la societat.

La nostra Universitat pensa en un **futur d'excel·lència**. Deu ser per això que vam rebre la confiança de més de 18.000¹ estudiants que volien cursar els estudis a la UdG, un 15% més que en el curs 2009-2010. També es per això que seguim amb un programa d'impuls als investigadors en formació. I és per aquest motiu que augmenta la presència de la UdG en el territori, a través especialment de les càtedres i els viviers

¹ Demanda d'estudiants en primera preferència: 3.997
Places ofertes: 3.570

d'empreses, però també en els àmbits de secundària, amb múltiples iniciatives de promoció i divulgació de la ciència. És per aquest futur d'excel·lència que hem creat l'Escola de Doctorat (que inaugurarem oficialment el dia 18 de novembre) i que hem potenciat els espais d'investigació i transferència del Parc Científic i Tecnològic, que en aquests moments aplega 76 empreses, 33 grups de recerca i 14 entitats i instituts diversos i, al llarg de l'any, ha atès més de 2.000 reserves d'espai per a actes diversos relacionats amb la innovació, la transferència i la internacionalització, amb unes dimensions properes als 1.300 llocs de treball i amb més de 12.000 visitants i participants en les activitats esmentades.

És per aquest esperit d'excel·lència i de futur que el Pla de Sostenibilitat Econòmica contempla una obligada reducció del pressupost de 2011, però també porta incorporada una clara intenció de mantenir la inversió en els aspectes que són fonamentals per al posicionament de la UdG en el sistema universitari internacional.

Aquest futur d'excel·lència podria estar en risc però, com deia Steve Jobs en el seu famós discurs a la Universitat d'Stanford: «Tingueu el valor de seguir el vostre cor i la vostra intuïció, perquè d'alguna manera ja sabeu el que realment voleu arribar a ser. Tota la resta és secundari.» O, citant un personatge més de casa, Pep Guardiola: «Si ens aixequem ben d'hora i

penquem, som un país [jo aquí hi diria una universitat] imparable.»

En moments de crisi i d'incertesa és necessari, i obligat, fer una crida a l'optimisme. No pas amb una bena als ulls. No pas de manera gratuïta. Amb plena consciència i convicció. Una convicció que es fonamenta en el coneixement profund de les nostres fortaleses i en l'esperit dels homes i les dones que, ara fa vint anys, van creure en una Universitat de Girona oberta al país i al món. Aquest és el llegat que hem de mantenir viu i que hem d'enfortir amb la feina constant i amb la confiança en nosaltres mateixos i en el nostre entorn.

Amb aquest esperit

DECLARO OFICIALMENT INAUGURAT EL CURS ACADÈMIC 2011-2012 A LA UNIVERSITAT DE GIRONA

Moltes gràcies.

Anna M. Geli

Rectora de la UdG

Girona, 21 d'octubre de 2011